

Отшельник и мышь.
(Хитопадеша 4,6)

अस्ति गौतमारण्ये महातपा नाम मुनिः ।

tapas *n* - жар, аскетизм, покаяние, мучение;

तेनाश्रमसंनिधाने मूषिकशावकः काकमुखाद्भ्रष्टो दृष्टः ।

sañnidhāne *adv.* – поблизости от ч.-л.;

śāvaka *m* – детеныш;

bhraṣṭa *p.p. om* (√bhramś) – падать, выпадать;

ततो दयालुना तेन मुनिना नीवारकणैः स संवर्धितः ।

dayālu – сострадательный, участливый;

nīvārakaṇa *m* – зерно дикого риса;

saṃ√vardh I Ā. – вырастать; *caus.* вскармливать, заботиться;

तं च मूषिकं खादितुमनुधावन्बिडालो मुनिना दृष्टः ।

anu√dhāv I P. – бежать, преследовать;

पश्चात्तपःप्रभावात्तेन मुनिना मूषिको बलिष्ठो बिडालः कृतः ।

paraḥprabhāva *m* - сила аскетизма, волшебная сила;

स बिडालः कुक्कुराद्विभेति । ततो ऽसौ कुक्कुरः कृतः ।

√bhī (bibheti III P.) – бояться;

कुक्कुरस्य व्याघ्रान्महद्भयम् । तदनन्तरं स व्याघ्रः कृतः ।

tadanantaram *adv.* – вскоре после этого;

अथ व्याघ्रमपि तं मूषिकनिर्विशेषं पश्यति मुनिः ।

nirviśeṣa *n* – сходство, подобие;

अतः सर्वे तत्रस्था जनास्तं व्याघ्रं दृष्ट्वा वदन्ति ।

अनेन मुनिना मूषिको ऽयं व्याघ्रतां नीतः ।

vyāghratā *f* – тигриная сущность;

vyāghratāṃ nītaḥ – превратил в тигра;

एतच्छ्रुत्वा स व्याघ्रः सव्यथो ऽचिन्तयत् ।

savyatha – опечаленный;

यावदनेन मुनिना जीवितव्यं तावदिदं मम स्वरूपाख्यानमकीर्तिकरं न पलायिष्यते ।

yāvat ... tāvat – до тех пор, пока; когда – тогда;

svarūpa *n* – природное свойство, настоящая натура;

ākhyāna *n* – повесть, рассказ, повествование;

akīrti *f* – позор, стыд, бесчестие;

akīrti-kara – постыдный, не делающий чести;

√palāy X. P. – бежать, исчезать;

इति समालोच्य मुनिं हन्तुं समुद्यतः ।

samā√loc I Ā. – рассуждать, думать;

samud√yam I P. – начинать, готовиться, собираться, намереваться, думать о ч.-л.;

ततो मुनिना तस्य चिकीर्षितं ज्ञात्वा पुनर्मूषिको भवेत्युक्त्वा मूषिक एव कृतः ।

cikīrṣita *n* - желание, намерение (des. *om* √*kar*);
अतो ऽहं ब्रवीमि ।

नीचः श्लाघ्यपदं प्राप्य स्वामिनं लोप्तुमिच्छति ।

मूषिको व्याघ्रतां प्राप्य मुनिं हन्तुं गतो यथा ॥

ślāghya – почетный;

prāp (pra√*āp*) V. P. – достигать, получать, приобретать;

svāmin *m* – господин, хозяин;

√*luṣ* VI P. – причинить вред, разрушить;